

Marzec 2021

Projekt ustawy o fundacji rodzinnej

Na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji opublikowany został projekt ustawy o fundacji rodzinnej, opracowany przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii we współpracy z Ministerstwem Finansów.

Istotą ustawy jest wprowadzenie do polskiego systemu prawnego instytucji fundacji rodzinnej, ułatwiającej sukcesję polskich przedsiębiorstw rodzinnych.

Poniżej prezentujemy najważniejsze uregulowania dotyczące instytucji fundacji rodzinnej przewidziane w projekcie ustawy.

Fundacja jako rozwiązanie dla firm rodzinnych

W Polsce funkcjonuje blisko 830 tys. firm rodzinnych, które generują przychód o łącznej wartości około 322 mld zł w skali roku, a ich wkład w produkt krajowy brutto kształtuje się na poziomie około 18 proc. Zgodnie z danymi Instytutu Biznesu Rodzinnego, w ciągu najbliższych 5 lat, sukcesję prowadzonej działalności planuje aż 57 proc. firm rodzinnych.

Jednocześnie tylko 8,1 proc. potencjalnych następców przedsiębiorców prowadzących działalność w formie firm rodzinnych deklaruje chęć dalszego prowadzenia firmy, stworzonej zwykle przez ich rodziców. Kwestia sukcesji jest w związku z tym istotnym wyzwaniem dla firm rodzinnych. Aby przeprowadzić skutecznie proces sukcesji, przedsiębiorcy muszą posiadać następców, którzy chcą samodzielnie kontynuować prowadzenie biznesu lub sprawować w nim funkcje

właścicielskie, powierzając zarządzanie profesjonalnemu zarządowi. Warunki te nie zawsze są możliwe do spełnienia, gdy następcami prawnymi przedsiębiorcy są spadkobiercy.

Fundacja rodzinna ma stanowić instrument odpowiadający na te wyzwania, umożliwiający zabezpieczenie przyszłości najbliższych przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłości funkcjonowania rodzinnej działalności biznesowej.

Powstanie fundacji rodzinnej i zakres jej działalności

Fundacja rodzinna ma być w założeniu podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie majątkiem firmy rodzinnej i stanowiącym zabezpieczenie majątkowe grupy osób wskazanej przez fundatora - w praktyce najczęściej rodziny.

Fundacja rodzinna otrzyma osobowość prawną i będzie musiała posiadać siedzibę na terytorium RP. Dla utworzenia fundacji konieczne będzie sporządzenie przez notariusza aktu założycielskiego albo testamentu, obejmującego oświadczenie o utworzeniu fundacji rodzinnej. Fundację rodzinną będą mogły zakładać jedynie osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych lub kilka takich osób, które wspólnie będą posiadać status fundatora (fundacja rodzinna tworzona w testamencie będzie miała tylko jednego fundatora). Z chwilą sporządzenia aktu założycielskiego albo otwarcia testamentu powstanie fundacja rodzinna w organizacji.

Fundacja nie będzie mogła prowadzić działalności gospodarczej, będzie jednak mogła prowadzić działalność operacyjną, rozumianą jako pasywne pomnażanie majątku.

Organami fundacji rodzinnej będą zarząd, rada protektorów oraz zgromadzenie beneficjentów. Zarząd ma być powoływany przez fundatora i pełnić funkcję podobną do zarządu w spółkach kapitałowych. Rada protektorów ma sprawować nadzór nad działalnością fundacji rodzinnej i zgodnością jej działania z prawem i aktami wewnętrznymi fundacji. Natomiast do kompetencji zgromadzenia beneficjentów należeć będzie m.in. powoływanie i odwoływanie członków zarządu fundacji rodzinnej w przypadku braku fundatora i rady protektorów oraz podejmowanie uchwał w sprawach określonych w ustawie lub statucie fundacji rodzinnej.

Beneficjenci fundacji rodzinnej

Krąg beneficjentów fundacji rodzinnej oraz zakres ich uprawnień będzie ustalany przez fundatora. Zgodnie z projektem ustawy beneficjentem fundacji będzie mogła zostać nie tylko osoba fizyczna spokrewniona z fundatorem, ale także organizacja pożytku publicznego.

Co istotne w przypadku zagrożenia wypłacalności fundacji wobec wierzycieli niebędących jej beneficjentami, wypłata na rzecz beneficjentów będzie uzależniona od bieżącej sytuacji finansowej fundacji rodzinnej, a organ zarządzający fundacją będzie miał możliwość miarkowania wypłat.

Projekt ustawy o fundacji rodzinnej nowelizuje również przepisy prawa spadkowego dotyczące zachowku (tj. uprawnienia bliskich krewnych spadkodawcy do żądania zapłaty określonej kwoty od osób, które nabyły prawa do spadku). Przewidziano m.in. możliwość zrzeczenia się zachowku, rozłożenia go na raty, odroczenia terminu płatności, czy obniżenia jego wysokości w przypadku uwzględniania przy obliczeniu zachowku przedsiębiorstwa. Ponadto świadczenia otrzymane od fundacji rodzinnej przez uprawnionego obniżą wartość zachowku.

Opodatkowanie fundacji rodzinnej

Wniesienie mienia do fundacji rodzinnej przez fundatora będzie neutralne podatkowo. Natomiast działalność operacyjna fundacji jako osoby prawnej będzie opodatkowana CIT na zasadach ogólnych.

Wyплаты dokonywane na rzecz najbliższej rodziny fundatora, tj. małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwa, ojczyma i macochy oraz samego fundatora będą zwolnione od podatku od spadków i darowizn w części, jaka została sfinansowana z mienia wniesionego przez fundatora do fundacji (oraz dochodów z niego).

Za mienie wniesione do fundacji nie będzie przy tym uważany wyłącznie faktycznie wniesiony w momencie zakładania takiej fundacji majątek, ale także dochody z niego oraz wszelkie nabyte lub uzyskane przez fundację w zamian za wniesiony majątek mienie i dochody oraz fundusz operacyjny. Wyплаты na rzecz pozostałych beneficjentów mają być opodatkowane 19-proc. podatkiem od spadków i darowizn.

Jako płatnik fundacja zobowiązana będzie do prowadzenia odpowiednich ewidencji mienia odrębnie dla każdego z fundatorów oraz ewidencji świadczeń fundacji rodzinnej.

Warto zauważyć, że zwolnienie z opodatkowania podatkiem od spadków i darowizn wyплаты świadczeń na rzecz osób należących do kręgu najbliższej rodziny fundatora może pozwolić na uzyskanie przez te osoby świadczenia niepodlegającego opodatkowaniu oraz na sprawne przekazanie biznesu następnemu pokoleniu i pozostałym członkom rodziny, bez nadmiernego obciążenia fiskalnego beneficjentów – co jest niewątpliwie atutem planowanej instytucji fundacji rodzinnej.

Termin wejścia przepisów w życie

Opublikowany projekt ustawy jest obecnie na w toku konsultacji.

Według obecnych założeń projekt ustawy ma trafić do parlamentu w drugiej połowie 2021 r., a przewidywany termin jej wejścia w życie to 1 stycznia 2022 r.

Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółami dotyczącymi omawianych zagadnień, prosimy o kontakt.

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy.

Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji.

Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2021 KPMG Tax M.Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Biura KPMG

Warszawa

ul. Inflancka 4a
00-189 Warszawa
Tel. : +48 22 528 11 00
Faks: +48 22 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk
Tel. : +48 58 772 95 00
Faks: +48 58 772 95 01
gdansk@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
Tel. : +48 12 424 94 00
Faks: +48 12 424 94 01
krakow@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice
Tel. : +48 32 778 88 00
Faks: +48 32 778 88 10
katowice@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
Tel. : +48 61 845 46 00
Faks: +48 61 845 46 01
poznan@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź
Tel. : +48 42 232 77 00
Faks: +48 42 232 77 01
lodz@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław
Tel. : +48 71 370 49 00
Faks: +48 71 370 49 01
wroclaw@kpmg.pl

Informacje zawarte w niniejszej publikacji mają charakter ogólny i nie odnoszą się do sytuacji konkretnej osoby lub firmy. Pomimo, iż staramy się dostarczać dokładne i aktualne informacje, nie możemy zagwarantować, że takie informacje będą aktualne na dzień ich otrzymania lub że będą nadal aktualne w przyszłości. Nikt nie powinien podejmować decyzji na podstawie takich informacji bez odpowiedniego profesjonalnego doradztwa po dokładnym zbadaniu konkretnej sytuacji. Nazwa i logo KPMG są znakami towarowymi używanymi na podstawie licencji przez niezależne firmy członkowskie globalnej organizacji KPMG.

© 2021 KPMG Tax M.Michna sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

kpmg.pl